

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2017. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

_____

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U PRVIH ŠEST ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN.
ZAKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1**   1. Koja od navedenih država prema gustoći naseljenosti 2017. pripada prenaseljenim prostorima (gustoća naseljenosti > 115 stan./km²)?
a) Afganistan   b) Ekvador   c) Niger   d) Švicarska
- 1**   2. Koji je ispravan poredak odabranih država prema stupnju urbanizacije 2014. godine od države s najvećim prema državi s najmanjim stupnjem urbanizacije?
a) Francuska – Australija – Indija – Egipat
b) Egipat – Indija – Australija – Francuska
c) Australija – Francuska – Egipat – Indija
d) Indija – Egipat – Francuska – Australija
- 1**   3. Koji je ispravan poredak odabranih država prema postotnom udjelu poljoprivrede u BDP-u 2016. godine od države s najvećim prema državi s najmanjim udjelom?
a) Gana – Sudan – Kina – Hrvatska – UK
b) Sudan – Kina – Gana – Hrvatska – UK
c) Sudan – Gana – Kina – Hrvatska – UK
d) Gana – Kina – Sudan – Hrvatska – UK
- 1**   4. Za koji kulturno-genetski tip grada se veže pojava prvog nebodera u povijesti?
a) angloamerički grad   b) australski grad   c) latinoamerički grad   d) azijski grad
- 1**   5. U kojoj geološkoj epohi čovjek osniva prva sedentarna naselja?
a) miocenu   b) pliocenu   c) pleistocenu   d) holocenu
- 1**   6. Koji je ispravan poredak država prema proizvodnji organizama u akvakulturi 2014. godine od države s najvećom prema državi s najmanjom proizvodnjom?
a) Kina – Japan – Tanzanija – Čile
b) Kina – Čile – Japan – Tanzanija
c) Tanzanija – Čile – Kina – Japan
d) Japan – Tanzanija – Čile – Kina

U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. TRI SLOVA I TRI BROJA NE MOGU SE POVEZATI.

- 3**   7. Poveži državu s karakterističnim poljoprivrednim proizvođačem i karakterističnim tipom poljoprivredne proizvodnje kojoj pripadaju navedeni proizvođači.

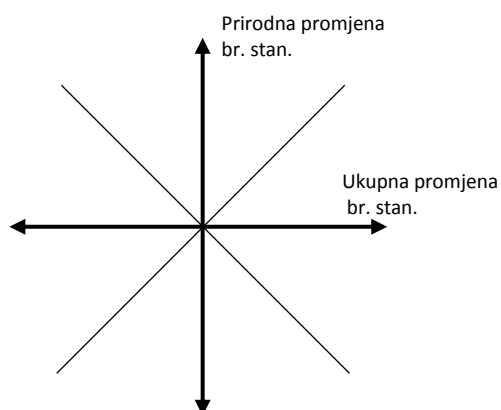
_____ Njemačka	A) mljekar u Saaru	1) ekstenzivno komercijalno stočarstvo
_____ Honduras	B) gaucho u pampi	2) moderna farmerska poljoprivreda
_____ Vijetnam	C) proizvođač banana u Americi	3) tropska plantažna poljoprivreda
	D) San u pustinji Kalahari	4) intenzivna tradicionalna poljoprivreda
	E) ratar u euroazijskoj stepi	5) ekstenzivna tradicionalna poljoprivreda
	F) proizvođač riže	6) lovačko-sakupljačko gospodarstvo

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE I DIJAGRAMA.

3 **8.** Odgovore upiši u prazna polja tablice i na priloženi dijagram.

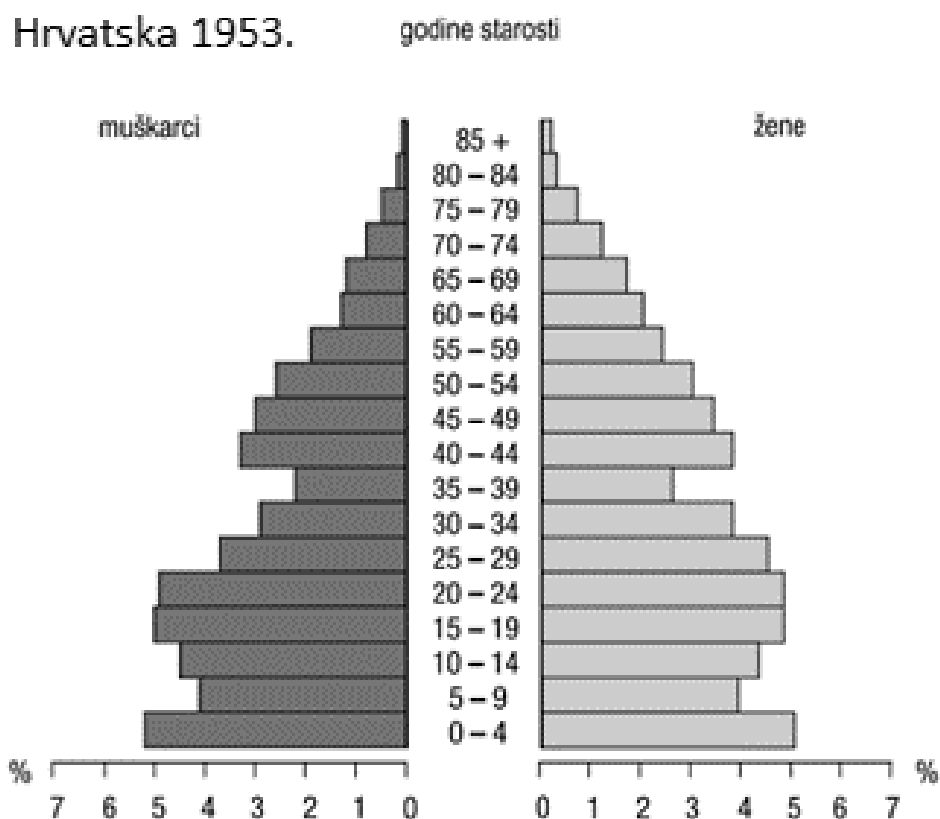
Broj stanovnika prilikom I. popisa	Broj stanovnika prilikom II. popisa	Prirodna promjena broja stanovnika između I. i II. popisa	Selidbena promjena broja stanovnika između I. i II. popisa (apsolutni iznos)	Ukupna promjena broja stanovnika između I. i II. popisa (apsolutni iznos)
4 000	2 800	630		

Upiši simbol danog primjera podtipa općeg kretanja stanovništva u odgovarajući segment u priloženom dijagramu.

Prostor za računanje

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ DIJAGRAMA DOBNO-SPOLNE STRUKTURE STANOVNIŠTVA.

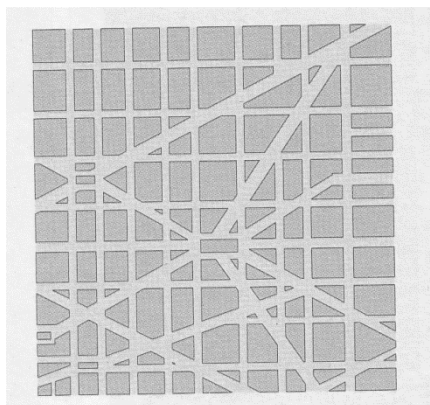
- 3 9. U središnjem dijelu dijagrama koji prikazuje dobno-polnu strukturu stanovništva Hrvatske 1953. zaokruži tri petogodišnje dobne skupine koje su pretrpjele najveće izravne gubitke u Drugom svjetskom ratu.

U kojoj dobnoj skupini se na priloženom dijagramu najviše očituje pad nataliteta zbog Drugog svjetskog rata?

U dobnoj skupini između _____ i _____ godina.

U ukupnom stanovništvu Hrvatske 1953. godine najstarija predferilna dobna skupina imala je **manji / jednak / veći** udio od 8 % u ukupnom stanovništvu (zaokruži točan pojam).

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH GRAFIČKIH PRILOGA.

1

2

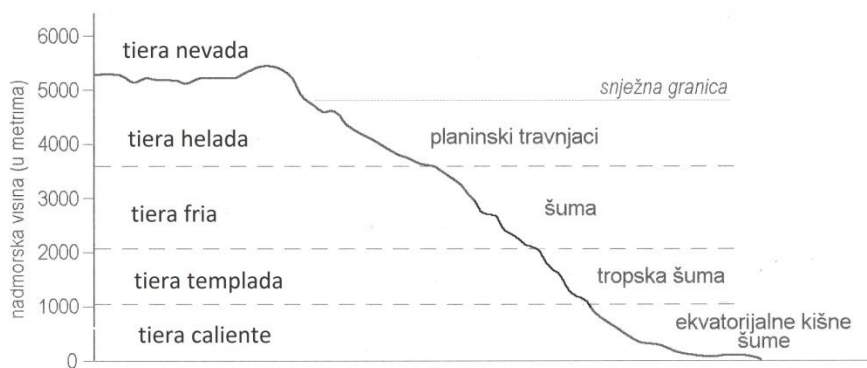
2

10. Pravilna mreža ulica grada na slici 1 cjelovito gledano naziva se _____ i karakteristična je za **antički grčki / srednjovjekovni / novovjekovni** grad (zaokruži točan pojam).

2

11. Iz svoje prvotne jezgre grad na slici 2 dominantno se širio prema _____ (navedi naziv glavne strane svijeta na hrvatskome jeziku), a udaljenost između točke X i točke Y u prostoru iznosi oko **300 / 400 / 500** m (zaokruži točan pojam).

U SVAKOM OD SLJEDEĆIH DEVET ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2

12. Za koje klimatsko-vegetacijske zone Srednje Amerike, prikazane na skici, je karakteristična gusta naseljenost?

- a) tierra caliente   b) tierra templada   c) tierra fria
d) tierra helada   e) tierra nevada

2

13. Koji se od navedenih gradova nalaze u starim industrijskim regijama?

- a) Canberra   b) Leeds   c) Metz   d) München   e) San Diego

- 2 ☐ 14. Za koje od navedenih kulturno-genetskih tipova gradova je karakterističan zid?
 a) angloamerički grad   b) australski grad   c) latinoamerički grad
 d) orijentalni grad   e) srednjovjekovni europski grad
- 2 ☐ 15. Koji su dijelovi svijeta imali porast broja stanovnika od 1950. do 1990. godine veći od 150 %?
 a) Afrika   b) Angloamerika   c) Europa   d) Latinska Amerika   e) Azija
- 2 ☐ 16. Koje su od navedenih država po stupnju urbanizacije posljednjih pet godina na prijelazu iz predindustrijske u industrijsku etapu urbanizacije?
 a) Egipat   b) Butan   c) Čile   d) Mađarska   e) Etiopija
- 2 ☐ 17. Koji su od navedenih gradova imali funkciju trgovačkih obalnih središta Južne Azije prije kolonijalnih utjecaja na razvoj gradova?
 a) Agra   b) Calicut   c) Goa   d) Patna   e) Vijayanagar
- 2 ☐ 18. Koja su od navedenih obilježja karakteristična za današnje slabije razvijene države?
 a) stupanj urbanizacije $\geq 65\%$
 b) visok potencijal deruralizacije
 c) gospodarska struktura stanovništva II – III – I
 d) prosječno trajanje života za rođene 2015. godine ≥ 70 godina
 e) HDI $< 0,5$
- 2 ☐ 19. Koje su tvrdnje o odabranim urbanim sustavima točne?
 a) za urbani sustav Švicarske ne vrijedi zakon primarnoga grada
 b) indeks urbane primarnosti Austrije između prvog i drugog grada po veličini je 1,9
 c) rasterećenje Velikog Pariza naziva se gentifikacija
 d) Hamburg je primjer jedne od policentričnih urbanih regija u Njemačkoj
 e) najveći od svih gradova u državama koje izlaze na Gvinejski zaljev nalazi se na obali
- 2 ☐ 20. Koji su od navedenih klimatskih tipova karakteristični za područja na kojima se uzgaja pšenica?
 a) Af   b) BS   c) BW   d) Cf   e) ET

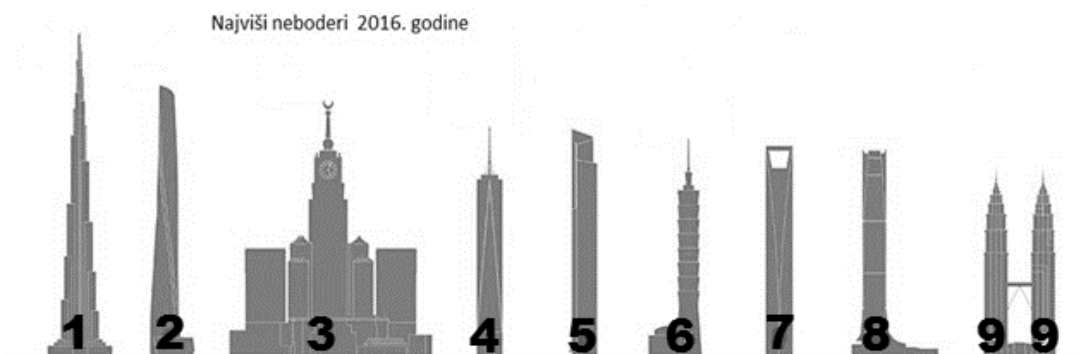
U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DOPUNI REČENICE UPISUJUĆI ODGOVORE NA CRTE.

- 2 ☐ 21. Ime najzapadnije države Magreba je _____ i u njoj su od Europljana, uz Španjolce, najveći utjecaj kroz povijest ostvarili _____ (navedi ime naroda).
- 2 ☐ 22. Ime države najvećeg proizvođača drveta u svijetu posljednjih pet godina je _____, a ime države najvećeg proizvođača drveta za gorivo u navedenom razdoblju je _____.
- 2 ☐ 23. Prema ulozi države u gospodarstvu, Moldavija danas ima _____ (upiši naziv tipa) gospodarstvo, a prema visini BND/stan. spada u države s _____ dohotkom.

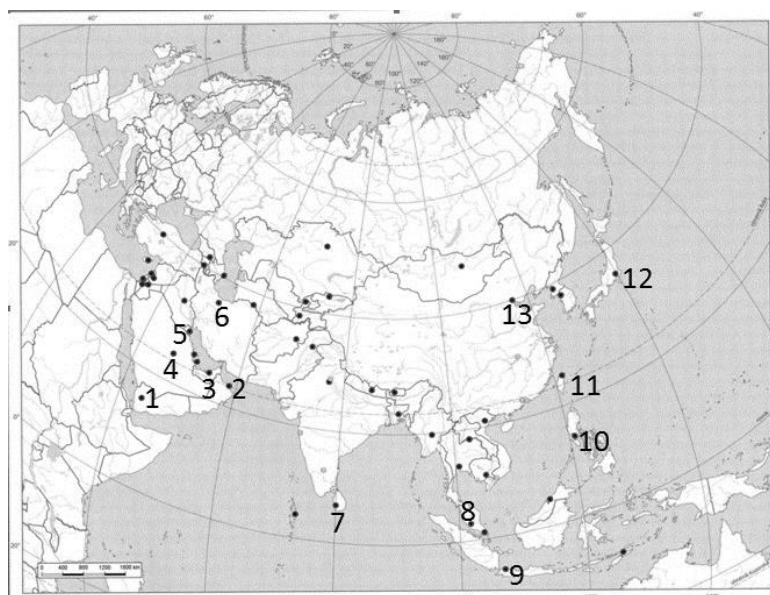
2 24. Topometrijske karte istog prostora iz različitog vremenskog razdoblja pomoću kojih se primjerice uočava proces komasacije nazivaju se _____, a vlasnički odnosi nad česticama navedeni su u zemljišnim knjigama koje se čuvaju u instituciji koja se naziva _____.

2 25. Ime grada koji se u antičko doba nalazio na prostoru današnjih Vinkovaca je _____, a Aquae Iasae je bio rimski grad koji se nalazio na mjestu gdje je danas grad _____ (upiši ime grada).

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ SKICE I PRILOŽENE KARTE.

3 26. Najviši neboder u državama koje izlaze na Arapsko-perzijski zaljev označen je brojem _____. Ime tog nebodera je _____. Ime glavnog grada države u kojoj se taj neboder nalazi je _____ i na karti je taj grad označen brojem _____. Kulturno-genetski tip grada karakterističan za ovu regiju svijeta naziva se _____ grad.

3 27. Neboderi označeni brojem 9 zovu se _____, nalaze se u gradu čije je ime _____ i koji je na karti označen brojem _____. Divlja naselja u tom gradu nazivaju se _____.

3 28. Najviši neboder na otocima Istočne Azije, prepoznatljiv po tradicionalnom načinu gradnje za tu regiju, označen je brojem _____. Taj neboder nalazi se u gradu čije je ime _____ i koji je na karti označen brojem _____. Ime otoka na kojemu se nalazi najviši otočni neboder u Aziji je _____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE SVIJETA.

2 29. Država zatamnjena na karti od 2010. do 2015. bila je najveći proizvođač metala koji se naziva _____ (upiši naziv, a ne simbol). Ime te države je _____.

2 30. Ime države koja je najveći proizvođač aluminija u posljednjih pet godina je _____. Upiši na kartu broj 1 u prostor te države. Ime države koja je u posljednjih pet godina najveći proizvođač rude od koje se dobiva aluminij je _____. Upiši na kartu broj 2 u prostor te države.

2 31. Ime države koja je u posljednjih pet godina najveći proizvođač srebra je _____. Upiši na kartu broj 3 u prostor te države. Žitarica karakteristična za tu državu naziva se _____.

2 32. Ime države koja je u posljednjih pet godina najveći svjetski izvoznik nafte je _____. Upiši na kartu broj 4 u prostor te države. Ime države koja je u posljednjih pet godina najveći svjetski uvoznik nafte je _____. Upiši na kartu broj 5 u prostor te države.

2 33. Upiši na kartu broj 6 u državu koja je od 2010. do 2014. godine najveći proizvođač električne energije u Europi pomoću vjetroelektrana. Ime te države je _____. Država koja je proizvela najviše električne energije u Europi iz geotermalne energije 2015. godine je **Island / Italija** (zaokruži točno ime).

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

2

34. Naziv biljke prikazane na slici **1** je _____. Glavni grad države koja je u posljednjih pet godina najveći proizvođač ploda biljke prikazane na slici nalazi se na otoku čije je ime _____.

2

35. Naziv biljke prikazane na slici **2** _____, a ime države koja je među navedenim proizvela najveću količinu ploda te biljke 2015. godine je **Alžir / Italija / Nigerija** (zaokruži točno ime).